

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kainuun ELY-keskus neuvottelukunta-asia

Valtion aluehallintouudistus

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 30.4.2025

Maakunnan yhteistyöryhmä 20.5.2025

Kainuun ELY-keskus
Ylijohtaja Jaana Korhonen
Vastuualuejohtaja Sari Myllyoja

2.4.2025

Valtion aluehallintouudistuksen perusta tulee Petteri Orpon hallitusohjelmasta

- Valtion aluehallinnon uudistuksen tavoitteena on vahvistaa yhdenmukaista lupa- ja valvontakäytäntöä alueesta riippumatta ja sujuvoittaa lupaprosesseja. Kehittämisen pääperiaatteena on monialaisuus.
- Ensisijaisesti tämä tarkoittaa lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien kokoamista uuteen perustettavaan monialaiseen virastoon, johon yhdistetään Valvira, Aluehallintovirastot sekä ELY-keskusten Y-vastuualueen tarkoituksenmukaiset tehtävät. Uudessa virastossa ympäristöön liittyvät lupa- ja valvontatehtävät muodostavat yhden yhtenäisen kokonaisuuden
- ELY-keskusten puitteissa järjestetyn hallinnon osalta lähtökohtana on monialainen valtion aluehallinto, joka kootaan nykyistä vahvemmille² alueille Elinvoimakeskuksiin.
- Uudistamisessa huomioidaan käynnissä oleva TE-uudistus. Elinvoimakeskukset ja niiden alueet muodostetaan nykyisten täyden palvelun ELY:jen pohjalta mahdollistaen tarvittaessa korkeamman toimipistemäärän. Edelleen mahdollistetaan elinvoimakeskusten erikoistuminen ja keskinäinen työnjako.
- Hallitus toteuttaa valtionhallinnon tuottavuusohjelman, jolla tuetaan hallituksen julkisen talouden kestävyystavoitetta.
- Valtionhallinnon kehittämisessä kiinnitetään erityistä huomiota hallinnonalojen väliseen yhteistyöhön ja ilmiölähtöisyyteen
- Hallituskaudella kiinnitetään erityistä huomiota valmiuden, varautumisen ja hallinnon resilienssin kysymyksiin
- Monipaikkaisuudesta pidetään kiinni sekä varmistetaan työnantajapolitiikan yhteensopivuus työn murroksessa.

Uudistus kattaa valtakunnallisesti

henkilöitä/työntekijöitä

4 600

hallinnonalan tehtäviä

9

virastoja

27

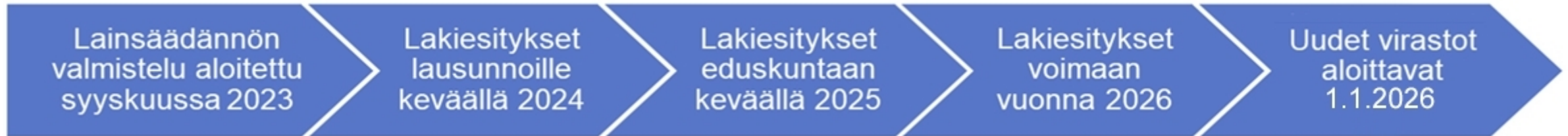

virastojen nettomäärärahoja
milj. € (2023)

330

Aluehallintouudistus

LVV ja EVK toimeenpanohankkeet

Hallituksen esitys oli laajalla
lausuntokierroksella kesällä 2024

Hallituksen esityksen eteneminen

- Lainsäädännön arviointineuvoston lausunto 12.11.2024: ei kriittisiä asioita
- Oikeuskanslerin viraston ennakkotarkastus 27.1.2025: ei kriittisiä asioita
- Annettu eduskunnan käsittelyyn 13.3.2025

Lupa- ja valvontaviraston toimipaikat 1.1.2026

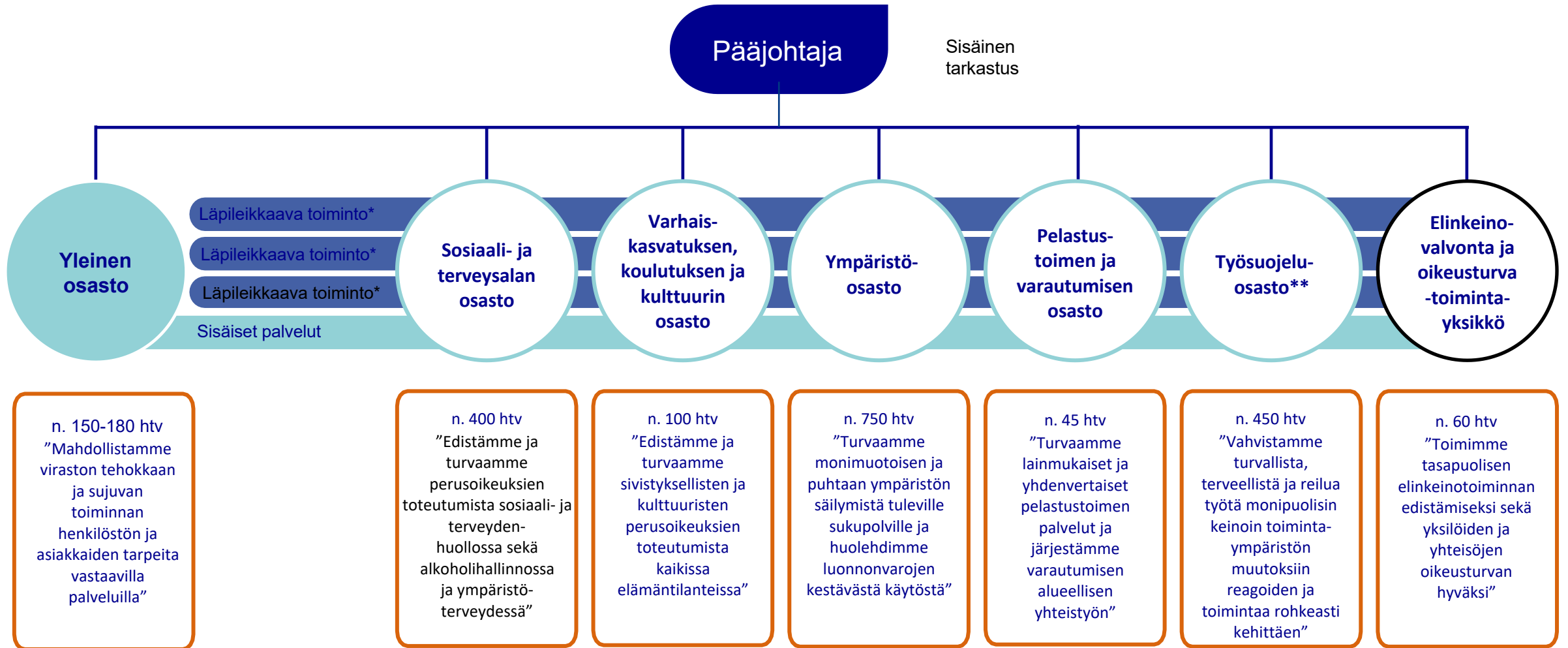
- Lupa- ja valvontavirastolla on 18 toimipaikkaa ympäri Suomen, jokaisessa maakunnassa.
 - Viraston päätoimipaikka on Tampereella.
- Toimipaikkaverkosto pohjautuu nykyisiin toimipaikkoihin.
- Kattavalla toimipaikkaverkostolla varmistetaan viraston alueellinen läsnäolo.
- Toimipaikkaverkostoon voi myöhemmin tulla muutoksia mm. tilahankkeiden ja valtion palvelu- ja toimitilaverkkouudistuksen myötä.

Lupa- ja valvontaviraston toimialakohtaiset tehtävät

- Sosiaali- ja terveysala
 - Sosiaali- ja terveydenhuoltoon, terveydensuojeluun, alkoholi- ja tupakkahallintoon sekä adoptioasioiden hallintoon ja muutoksenhakuun liittyvät viranomaistehtävät.
- Varhaiskasvatuksen, koulutuksen ja kulttuurin toimiala
 - Varhaiskasvatusta, opetusta, nuorisoa, koulutusta, kirjastoja ja liikuntaa koskevia tehtäviä sekä hautaamiseen liittyviä tehtäviä.
- Ympäristön toimiala
 - Yhden luukun ympäristölliset menettelyt (ympäristövaikutusten arviointi, luvat ja valvonta), alueidenkäyttöön liittyviä tehtäviä, luonnon ja ympäristön suojelun tehtäviä, vesien- ja merenhoidon suunnittelun tehtäviä.
- Työsuojelun toimiala
 - Työsuojeluhallinnon lupien, valvonnan ja ohjauksen sekä tuotevalvonnan tehtäviä.
- Pelastustoimen ja varautumisen toimiala
 - Pelastustoimen valvonta ja arviointi, varautumisen alueellisen yhteistyön järjestäminen, alue- ja paikallishallinnon turvallisuussuunnittelun edistäminen ja sisäministeriön tukeminen.
- Muihin toimialoihin kohdistuvat tehtävät
 - Mm. kiinteistövälitysliikkeiden ja perintätoimenharjoittajien rekisteröinti ja valvonta, kuntien työvoimapalvelujen valvonta, rahanpesulain mukaisia ohjaus-, rekisteröinti- ja valvontatehtäviä, tiettyihin yhteisöihin kohdistuvia lupa- ja oikeusturvatehtäviä, kunta- ja hyvinvointialuekantelujen käsittely.

Lupa- ja valvontaviraston organisaatio

*Tarkentuvat johtamisjärjestelmän ja työjärjestysten valmistelun edetessä.

**Työsuojeluosasto vastaa itsenäisesti osaston asiakirjahallinnosta, Elinkeinovalvontakeskusten palveluista ja viestinnästä. Toimintamallin kehittäminen

Valtion aluehallintoviranomaisina 10 elinvoimakeskusta (EVK)

Elinvoimakeskusten tehtäviä

Maaseutu

Maa- ja puutarhatalous, maaseudun kehittäminen, kala- ja porotalous, elintarvikkeet, maatalouden tuotantopanosten turvallisuus ja laatu, luonnonmukainen tuotanto, eläinten terveys ja hyvinvointi, kasvinterveys sekä vesitalous, valvonta

Maahanmuutto

Työ- ja koulutusperusteinen maahanmuutto, maahanmuuttajien kotoutumisen ja hyvien väestösuhteiden edistäminen

Liikenne

Liikennejärjestelmän toimivuus, liikenneturvallisuus, tie- ja liikenneolot sekä maanteiden pito

Ympäristö

Luonnon monimuotoisuuden hyvän tilan edistäminen sekä kulttuuriympäristön hoito, vesien hyvän tilan edistäminen, alueidenkäytön ja ilmastotyön edistäminen, ympäristökasvatus

Elinkeinot ja työllisyys

Työllisyyden edistäminen, työvoiman osaaminen, yritystoiminnan kestävä kasvu, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta, kansainvälistyminen ja kilpailukyky sekä energiantuotanto

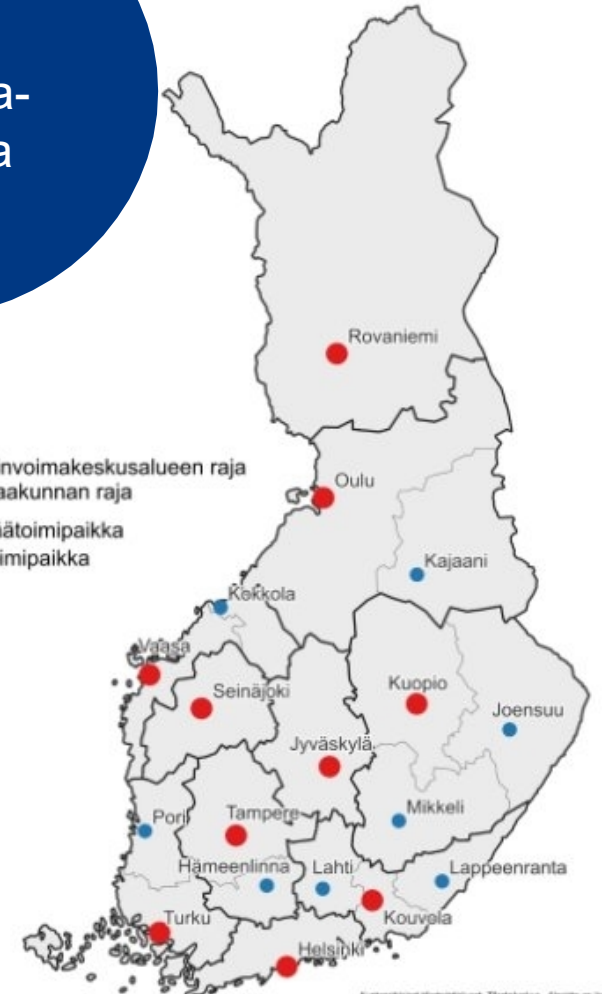

Rahoitus, kehittäminen ja seuranta

EU:n alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman sekä maataloustuki- ja maaseuturahaston tukien hallinnointi, alueiden kehittäminen

10
Elinvoima-
keskusta

□ Elinvoimakeskusalueen raja
□ Maakunnan raja
● Päätoimipaikka
● Toimipaikka

1/3 tehtävistä tuotetaan
keskitetysti

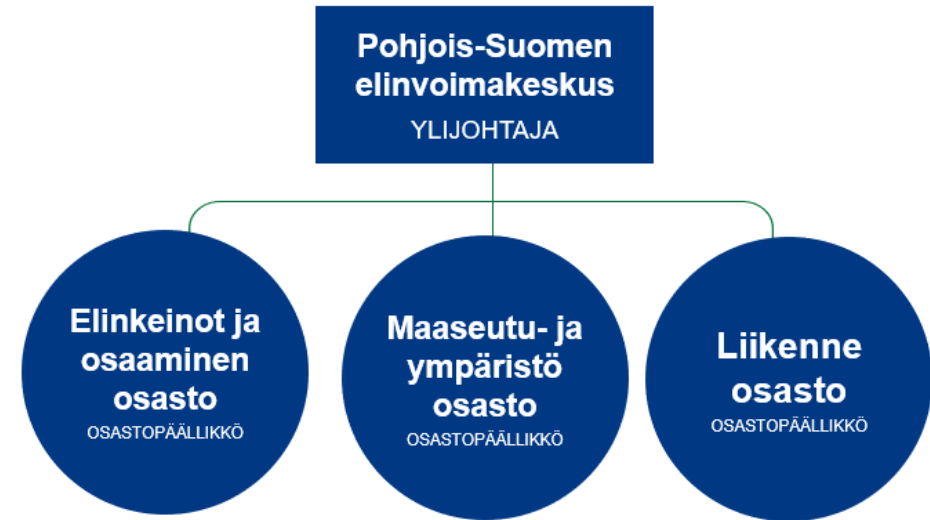
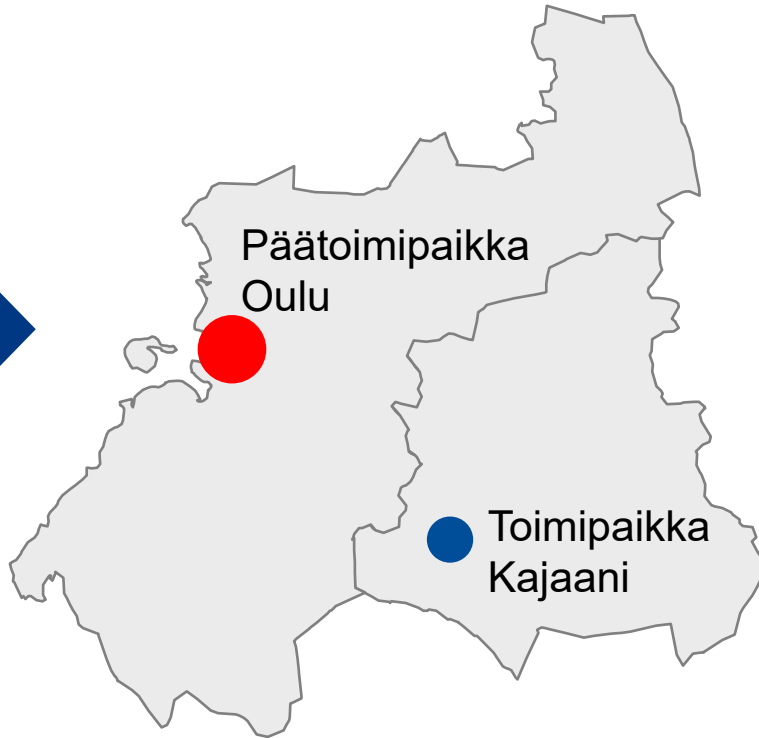
Jatkossa valtion aluehallintotoimija Kainuussa on Pohjois-Suomen elinvoimakeskus (PSU EVK)

Uudistuksessa Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskukset yhdistyvät
Toimipaikat säilyvät Oulussa (Veteraanikatu 1) ja Kajaanissa (Kalliokatu 4).

Pohjois-Pohjanmaa Kainuu

1.1.2026

Henkilöstöä siirtyy uuteen elinvoimakeskukseen yhteensä 200.

KAI ELY siirtosuunnat

Kainuun ELY-
keskus

Pohjois-Suomen EVK

- Kaikki nykyiset E-vastualueen tehtävät
- Luonnon monimuotoisuuden edistämistehtävät
- Rakennusperinnön hoitoavustuksiin liittyvät tehtävät
- Alueidenkäytön edistämistehtävät
- Vesienhoidon toimeenpanon edistämis- ja neuvontatehtävät
- Yhteiset palvelut

Lupa- ja valvontavirasto

- Ympäristönsuojelutehtävät (valvonta, ympäristövahingot ja -haitat)
- Jätelain mukaiset tehtävät
- Kaivannaistoiminnan ympäristöturvallisuus
- Valtakunnallinen vieraslajikoordinaatio
- Luonnon monimuotoisuuden viranomaistehtävät ja korvausasiat
- Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA)
- Vesilain valvonta
- Vesienhoidon järjestäminen ja vesien tilan seuranta
- Alueiden käytön valvonta ja ohjaus, rakentamisen ohjaus ja rakennussuojelu
- Yhteiset palvelut

Lapin EVK

- Patoturvallisuusviranomaisen tehtävät
- Muut vesitaloustehtävät
- Yhteiset palvelut

Sisä-Suomen EVK tai LVV

- Ilmastotehtävä (1 htv)

Valtioneuvoston asetus elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta 11 §

- Pohjois-Suomen elinvoimakeskus hoitaa 1 §:ssä tarkoitetun toimialueen lisäksi Lapin elinvoimakeskuksen toimialueilla seuraavat elinvoimakeskukselle kuuluvat tehtävät:
- 1) alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista annetussa laissa sekä alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta annetussa laissa tarkoitetut välittävän toimielimen tehtävät;
- 2) valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetussa laissa sekä valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 annetussa laissa tarkoitetut tehtävät

EU:n alue- ja rakennepolitiikan välittävän toimielimen tehtävät

- Tällä hetkellä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus toimii Kainuun osalta välittävänä toimielimenä, jatkossa se on Pohjois-Suomen elinvoimakeskus
- Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 –ohjelman toteuttaminen
 - Neljän ELY-keskuksen välittävät toimielimen tehtävät siirtyvät neljään elinvoimakeskukseen
 - MYR jatkossakin toimivaltainen toimielin ohjelman toteuttamisessa
 - Ei vaikutusta alueellisiin rakenteisiin (henkilövaihdoksia?)
 - Maakuntakohtainen määräraha
 - EVK sisäiset prosessit saattavat muuttua
 - Kainuun näkökulmasta ei suurta muutosta nykytilanteeseen nähden

Suomen CAP-suunnitelma 2023-2027

- MYR työjärjestys
 - 3§: seuraa ja yhteensovittaa Kainuun alue- ja yrityskehittämiseen liittyvää hanketoimintaa, jota rahoitetaan EU:n maaseutuohjelman, Interreg-ohjelmien sekä kansallisten aluekehittämisvälineiden avulla.
 - 14 §: Sihteeristön tehtävänä on seurata ja sovittaa yhteen valmisteluvaiheessa maakunnan alueella rahoitettaviksi ehdotettuja hankkeita, joita voidaan rahoittaa kansallisten ohjelmien sekä Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastojen, maaseuturahaston ja merikalatalous- ja vesiviljelyrahaston ja kalatalousrahaston varoista, ja raportoida niistä yhteistyöryhmälle.
- Tällä hetkellä Kainuun ELY-keskus toimii toimivaltaisena viranomaisena, jatkossa se on Pohjois-Suomen elinvoimakeskus
- Jokaisessa ELY-keskuksessa on laadittu alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelma rahoituskaudelle 2023-2027, millä toteutetaan CAP-suunnitelmaa
 - Kainuun maaseudun kehittämissuunnitelman 2023-2027 toteuttamista jatketaan kauden 2027 loppuun saakka
 - Rahoitus kohdennettaneen jatkossa elinvoimakeskuksittain eli esimerkiksi Kainuun osalta rahoitus yhdistettäneen Pohjois-Pohjanmaan kanssa
- Mahdollinen uuden ohjelmakauden toimintaa ohjaava maaseutuohjelma tehtäneen jatkossa elinvoimakeskuksittain

KIITOS